

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

A prudentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

deinde Senonas, & Cymbros; mox Haanibalem, & Pyrrum protulisset. *Quantò grauius, atque prudentius mittens omnia parens, Seruium Sulpitium proprijs afficit laudibus?*

(Nam reliqua Seruij Sulpitij vita, multis erit, præclarisque monumentis ad omnem memoriam commendata; semper illius grauitatem, fidem, præstantē in republica tuenda curam, atque prudentiam, omnium mortalium fama celebrabit: Nec verò filebitur admirabilis quædam, & incredibilis, & penè diuina eius in legibus interpretandis, æquitateque explicanda scientia. Omnes ex omni ætate, qui in hac ciuitate intelligentiam iuris habuerūt, si vnū in locum conferantur, cum Seruio Sulpitio nō sunt comparandi, &c. Hæc hominis sunt propria, non ad trahendam moram, diludia.

*Dexteritæ
Ciceronis in
laudando.*

In laudatione verò militum, non quærit, quæ ad Carthaginem trecentis antè annis, ab eorum maioribus gesta sunt, cum propriarum laudum satis amplam segetem nactus esset. Laudat in ducibus imperium, consilium, grauitatem, constantiam, magnitudinem animi, felicitatem. In Paulæ, initium confisgendi, in Hirtio, succurrendi alacritatem; in Cæsare, castrorum strenuam defensionē; in legione Martia incredibilem virtutem: mox ad hostes conuertitur, Antonium exhibet, tanquam latronē ex graui naufragio lacerum, cum paucis fugientem, solem ipsum eius infortunio latentem, fortissimorum verò Imperatorum victoria gratulantem. Hæc planè rei propria, & prudētī distributione composita, præclarisque motibus animata, vt in decursu videbimus.

Demosthenes tandem, post commemoratas Amazonas, Eurysteos, Hercules, ad mediam ferè orationis partem denuò exorditur, & de proprijs mortuorum virtutibus dicit: commendat eos, quippe à prima ætate honestè acta, cum cognatis, & affinibus; à prudentia, quod pericula Græciæ longè antè præuiderint; à fortitudine, quod pro salute patriæ, neque fortunis, neque vitæ pepercerint.

*Ab adolescentia honestè acta.
Demosth.*

Οἱ δὲ ἀρχῆς ἐν πᾶσι τοῖς παιδιόμασιν ἤσαν ὑπερανεῖς, τὰ πρέποντα κατ' ἡλικίαν ἀσκοῦντες ἐκείνων, καὶ πᾶν ἀρεσκόντες οἷς χρῆγοντο, φίλοις, οὐκείοις. Hæc Cicero tanquam humilia, omittit.

A Prudentia.

Καὶ γὰρ εἰ τις ἐφύετο κοινὸς πᾶσι κίνδυνος τοῖς Ἕλλησιν, οὗτοι πρῶτοι πρὸς αὐτόν. Hæc præuisio periculorum, & belli suscipiendī consilium, potiùs attinet ad duces. Benè in Paulæ Consule collocat M. Tullius Cicero.

(Princeps enim omnium Paulæ prælij faciendī, & cum Antonio confisgendi, fuit. Dignus Imperator Legione Martia, digna Legio Imperatore: cuius si acerrimum impetum cohibere potuisset, vno prælio confecta res esset: sed cum libertatis auida Legio, effrænatiùs in aciem hostium irupisset, ipseque imprimis Paulæ pugnaret: duobus periculosis vulneribus acceptis, sublatus è prælio, Reipublicæ vitam referuauit.) Quam prudētē dicta omnia: prouidentia, & animi magnitudo in Imperatore, volitans ardore belli alacritas in militibus exprimitur: deinde, quam bellè illud insinuat, *Vitam Reipublicæ referuauit: mox, Ego verò hunc, non solum Imperatorem, sed etiam clarissimum Imperatorem iudico: qui cum, aut morte, aut victoria, se satisfactur um reipublicæ sponduisset, alterum fecit; alterius, Dij immortales omen auertant. Hæc grauitè, & prudētè pronuntiata.*

A fortitudine. Demosth.

Ἀλλὰ προσάντες καὶ παρὰσχόντες ἅπαντα προθύμως, καὶ σώματα, καὶ χρήματα, καὶ συμμάχους, εἰς πείραν ἡλθον ἀγώνῳ, εἰς ὃν οὐδὲ ψυχῆς ἐφείσαντο. Bene quidem, quod tradentes omnia patriæ, prompto, & hilari animo, corpora, fortunas, socios, ad summum neque proptiæ vitæ pepercerunt. Sed hæc etiam magis animata Cicero.

Sanguinem pro vita, libertate, fortunisque populi Rom. pro Vrbe, templisque Deorum immortalium profuderunt, & car. similia Sanguinem profandere ἰμφοτ κώτερον dictum, quam corpora, & fortunas tradere, aut vitæ non parcere.

Græcus Orator vnum habet in signe, vbi defunctorum virtutem animam Græciæ nominat Demosthenes.

Δοκεῖ δὲ μοι τις ἀνεῖπὼν ὡς ἡ τῶν ἱστῶν ἀνδρῶν ἀρετὴ, τὸ Ἑλλάδος ἦν ψυχὴ, τὸ ἄλλης εἶπεν. ἀμα γὰρ τὰ τε τούτων πνεύματα ἀπὸ τῆς τῶν οἰκείων σωμάτων, καὶ τὸ τῆς Ἑλλάδος ἀξίωμα ἀνήρτων. Scio

quia